

CUMHURİYET DÖNEMİNDE RİZE II (1950-1980)

Rize Tarihi projesi kapsamında 1950-80 dönemini ele alan eser tamamlanmıştır. Başlangıçta tek cilt olarak yola çıkılmış fakat siyasi gelişmelerin yoğunluğu dikkate alınarak iki cilt halinde hazırlanmasına karar verilmiştir. Editörlüğünü Zehra Aslan ve Mustafa Arıkan'ın yaptığı, Zehra Aslan, Fevzi Çakmak ve Sinan Başaran'ın yazılarıyla destek verdiği 1950-80 dönemini kapsayan ilk cilt, Cumhuriyet Döneminde Rize II (Siyasi Temeller) adı ile 2019 yılının aralık ayında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi yayınlarından çıkmıştır. Editörden kısmında eserin RTEÜ Bap Birimi tarafından desteklendiği proje numarası ile birlikte belirtilmiştir. Serinin ikinci eseri Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyelerinden Zehra Aslan ve Sinan Başaran'ın editörlüğünde Sinan Başaran, Özlem Yıldırım Kırış, Gülşah Kurt Güveloğlu, Volkan Aksoy ve Işıl Tuna'nın yazar olarak katkı sunduğu 1950-80 arası ildeki sosyo-kültürel ve ekonomik gelişmeleri konu edinen *Cumhuriyet Döneminde Rize III Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Temeller (1950-1980)* adlı çalışmadır. Çalışmanın editörlük aşaması tamamlanmış olup yayın komisyonuna sunulmuştur. Dolayısıyla proje kapsamında bir eser yayınlanmış olup diğer eser de yayın aşamasındadır.

Yola çıkış amacı Rize ilinin 1950-80 dönemindeki tarihsel seyrini gözlemlemek, incelemek olan eserlerle, amacından daha ileri hedeflere varılmıştır. İlk eserde Demokrat Parti'nin kuruluşu ilde örgütlenmesi dönemin siyasi olaylarının Rize'ye yansımaları, milletvekilleri ve öne çıkan siyasi aktörler, 27 Mayıs'ın yansımaları, Yassıada'da yargılanan Rize milletvekilleri, 1961 sonrası Rize'de partileşme, milletvekilleri, il teşkilatları vb. konular kapsamında Rize'nin siyasi yapısına ışık tutulmuştur. İkinci çalışmada ise Rize Tarihi I adlı eserin devamı olarak Demokrat Parti iktidarı ile birlikte ildeki sosyal, kültürel, idari ve ekonomik gelişmeler irdelenmiştir.

Eserle birlikte Rize tarihine ışık tutarak şehrin kültürel geçmişine katkı sunacak nitelikte kalıcı bilimsel eserler bırakma hedefi gerçekleştirilmiştir. Bu eserlerle Rize ilinin tarihinin ilmi boyutlarda incelenmesine başlanmış olup, bundan sonraki çalışmalara da kaynak olacak bilimsel eserler ortaya koyma ve bu noktada katkı sunma amacına hizmet edilmiştir.

RECEP TAYYIP
ERDOĞAN
ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI

CUMHURİYET DÖNEMİNDE RİZE-II (1950-1980) SİYASÎ TEMELLER

Editörler

Zehra ASLAN

Mustafa ARIKAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Yayınları: 29

**CUMHURİYET DÖNEMİNDE RİZE-II (1950-1980)
SİYASİ TEMELLER**

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Zehra ASLAN

Arş. Gör. Mustafa ARIKAN

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Mehmet OKUR

Doç. Dr. Zehra ASLAN

Arş. Gör. Mustafa ARIKAN

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Mesut ÇAPA

Doç. Dr. Zehra ASLAN

Doç. Dr. Fevzi ÇAKMAK

Kapak-Dizgi-Tasarım

Öznur YILDIRIM

Baskı - Cilt

Ankara Ofset Basım Matbaacılık

Reklam İnş. Turz. Tekst. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.

Büyük Sanayi 1. Cad. Necati Bey İşhanı

No: 93/43-44 İskitler / ANKARA

Tel: (+90) 312 384 50 63 Fax: (+90) 312 384 50 66

www.ankaraofset.com.tr

ANKARA 2019

ISBN: 978-605-9072-19-9

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

0 (464) 223 61 26 - 1669

donersermaye@erdogan.edu.tr

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun

14.12.2017 Tarih ve 412 Nolu kararı ile basılmıştır.

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Recep Tayyip Erdoğan
Üniversitesi'ne aittir. Bütün hakları saklıdır. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

İç ve dış kapak fotoğrafları, Fatih Sultan KAR'ın kişisel koleksiyonundan alınmıştır.

versitesi Tarih Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Sinan Başaran tarafından yazılmış olup 1950-1960 döneminde Rize'deki siyasî gelişmeleri kapsamaktadır. Milli Birlik Komitesi Dönemine Rize özelinden bir bakış niteliğinde olan ve "27 Mayıs Askerî Müdahalesinin Rize'ye Yansımaları" ile "Rize Milletvekillerinin Yassıada'da Yargılanmaları" adlı iki ana başlığın bulunduğu ikinci bölüm, tarafımdan kaleme alınmıştır. 1961'den 1971 Muhtırası'na ve 1971 Muhtırası'ndan 1983'e kadar olan süreçte Rize'deki siyasî gelişmeleri ele alan üçüncü ve dördüncü bölümlerin yazarı ise Dokuz Eylül Üniversitesi İnkılâp Tarihi Enstitüsü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Fevzi Çakmak'tır.

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen (Proje Numarası: SBA-2018-969) çalışmamız, Rize'nin 1950'den 1983'e kadar olan dönemdeki siyasî hayatına ışık tutacaktır. Eserin, şehrin ve bölgenin siyasî tarihine büyük bir katkı sağlayacağı inancındayız. Büyük bir emeğin ürünü olan ve bulunduğumuz şehre hizmet etme şuuru ile hazırlanan eserlerin devamı niteliğindeki bu kitap, yerel tarihle ilgili akademik çalışmalar yapacak olanlara da kaynaklık edecektir.

Eserin ortaya çıkmasına kadar olan aşamada öncelikle Rize tarihi ile ilgili eserlerin yazılması fikrinin sahibi Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin KARAMAN'a destekleri için şükranlarımı ifade etmek isterim. Ayrıca yazarlarımız Doç. Dr. Fevzi ÇAKMAK ve Dr. Öğr. Üyesi Sinan BAŞARAN ile kitabın editörlüğünü birlikte yaptığım Arş. Gör. Mustafa ARIKAN'a, kitabın dizgi ve dizaynını yapan Öznur YILDIRIM'a ve esere büyük ilgi gösterip kapak görselini şahsi arşivinden bizlerle paylaşan Fatih Sultan KAR'a teşekkürü de bir borç bilirim.

Doç. Dr. Zehra ASLAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Tarih Bölümü Öğretim Üyesi